

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 68.994/1
van 16 maart 2021

avis 68.994/1
du 16 mars 2021

over

sur

amendement nr. 1 op het
wetsontwerp 'houdende
tijdelijke
ondersteuningsmaatregelen ten
gevolge van de
COVID-19-pandemie'

l'amendement n° 1 au projet de
loi 'portant des mesures de
soutien temporaires en raison
de la pandémie du COVID-19'

Op 9 maart 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Werk verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over amendement nr. 1 op het wetsontwerp ‘houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie’.

Het amendement is door de eerste kamer onderzocht op 11 maart 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPs en Bert THYS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 maart 2021.

*

Le 9 mars 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre du Travail à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur des amendements à un projet de loi ‘sur le projet de loi portant des mesures de soutien temporaires en raison de la pandémie du COVID-19’.

L'amendement a été examiné par la première chambre le 11 mars 2021. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Chantal BAMPs et Bert THYS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne CARTON, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 16 mars 2021.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In dit geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag gemotiveerd als volgt:

“De actuele gezondheidscrisis als gevolg van het coronavirus COVID-19 maakt het noodzakelijk voor de regering om onverwijld de nodige maatregelen te nemen die van aard kunnen zijn om de sectoren die bijzonder getroffen worden door de COVID-19 pandemie zo goed mogelijk te ondersteunen.

De sector van de dienstencheques en die van het schoolvervoer zijn sectoren waarin de werkdag van de werknemers is opgesplitst in opdrachten die per dagdeel bij of voor onderscheiden klanten worden uitgevoerd. Als gevolg van de COVID-19 pandemie komt het in die sectoren dikwijls voor dat een klant tijdens de dag zelf de opdracht afbelt omwille van een COVID-19 gerelateerde reden, waardoor het voor de werkgever onmogelijk is om op die dag nog in een vervangwerk te voorzien.

Ter ondersteuning van deze sectoren maakt het ter advies voorgelegde amendement het daarom mogelijk om in die sectoren een beroep te doen op tijdelijke werkloosheid in halve dagen tot en met 30 juni 2021”.

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET AMENDEMENT

3. Het amendement nr. 1 beoogt een nieuw hoofdstuk 6, “Vrijstelling van de verplichting tot betaling van een halve dag gewaarborgd dagloon teneinde de tijdelijke werkloosheid voor een halve dag toe te staan”, in te voegen in titel 5, “Diverse arbeidsrechtelijke maatregelen”, van het ontwerp van wet ‘houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie’ waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 5 maart 2021 advies 68.929/1/3 heeft uitgebracht.

Met het ontworpen hoofdstuk 6 wordt een specifieke regeling ingevoerd die geldt voor werknemers tewerkgesteld op grond van een arbeidsovereenkomst dienstencheques bedoeld in artikel 7bis van de wet van 20 juli 2001 ‘tot bevordering van buurtdiensten en -banen’ en voor werknemers die instaan voor het vervoer van leerlingen van en naar onderwijsinstellingen (ontworpen artikel 47/1).

¹ Aangezien het om een amendement bij een wetsontwerp gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Voor deze categorieën van werknemers wordt afgeweken van het recht op loon waarin wordt voorzien in artikel 27 van de wet van 3 juli 1978 ‘betreffende de arbeidsovereenkomsten’ indien arbeidsuren ten belope van een halve werkdag wegvallen omwille van een onvoorzienbare en buiten de wil van de werkgever gelegen reden die het rechtstreeks gevolg is van de COVID-19-pandemie. Voor zover de werknemer recht heeft op tijdelijke werkloosheid is de werkgever in die situatie geen loon verschuldigd aan de werknemer (ontworpen artikel 47/2).

Er wordt bepaald dat het ontworpen hoofdstuk 6 in werking treedt “de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt” en dat het buiten werking treedt op 30 juni 2021 (ontworpen artikel 47/3).

VORMVEREISTEN

4. De toepassing van de ontworpen regeling zal in de praktijk nopen tot het verwerken van persoonsgegevens. Aan de gemachtigde werd gevraagd of in dat verband de Gegevensbeschermingsautoriteit om een advies werd verzocht. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“Het mechanisme waarmee een halve dag tijdelijke werkloosheid kan worden aangevraagd wordt niet geregeld door de voorgelegde wettekst. Dit zal geregeld worden in het ontwerp van K.B. dat momenteel nog in voorbereiding is en dat nog zal worden voorgelegd aan het advies van de Raad van State.

Niettemin kan er nu reeds op worden gewezen dat de Covid-19 gerelateerde reden, die leidt tot het wegvallen van een opdracht a rato van een halve dag, niet noodzakelijk van medische aard hoeft te zijn.

De opdracht kan immers wegvallen omwille van de Covid-19 pandemie zonder dat daar noodzakelijk een medische toestand aan ten grondslag ligt, bv.:

- in het kader van dienstenchequewerk: het feit dat in het huishouden van de klant alle leden van het gezin op verplicht telewerk of afstandsonderwijs zijn geplaatst, waardoor bij het uitvoeren van de opdracht te veel personen zich in dezelfde ruimte zouden bevinden en de klant zich genoodzaakt voelt om daardoor de opdracht af te gelasten;

- in het kader van het leerlingenvervoer: het feit dat een door de overheid opgelegde maatregel om de verspreiding van het virus te voorkomen leidt tot de tijdelijke sluiting van een school of een klas.

- in het kader van het leerlingenvervoer: het feit dat een door de overheid opgelegde maatregel leidt tot de afgelasting van een halve daguitstap omdat de te bezoeken faciliteit (bv. een zwembad) wordt gesloten om de verspreiding van het virus te voorkomen”.

Al wordt in het om advies voorgelegde amendement niet de eigenlijke verwerking van persoonsgegevens geregeld, dan kan niet voorbij worden gegaan aan de vaststelling dat de ontworpen regeling in de praktijk allicht wel aanleiding zal geven tot dergelijke gegevensverwerking omdat deze laatste logischerwijze voortvloeit uit de ontworpen regeling en noodzakelijk zal zijn voor een efficiënte toepassing ervan. Indien het ontworpen hoofdstuk al niet wordt aangevuld met elementen inzake verwerking van persoonsgegevens,² zal het zaak zijn om zeker het ontwerp van koninklijk besluit inzake de tijdelijke werkloosheid, waarvan in de door de gemachtigde verstrekte toelichting wordt uitgegaan, om advies aan de Gegevensbeschermingsautoriteit voor te leggen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. Uit artikel 23, derde lid, 1°, van de Grondwet, volgt dat de wet onder meer “het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en een billijke beloning” dient te waarborgen. Dit impliceert dat op de wetgever een standstill-verplichting rust die inhoudt dat hij het beschermingsniveau dat door de van toepassing zijnde wetgeving geboden wordt, niet in aanzienlijke mate mag verminderen, zonder dat er daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang.³

Aan de gemachtigde werd gevraagd of de ontworpen regeling, die voor de betrokken categorieën werknemers een afwijking inhoudt op het recht op loon en - zoals door de gemachtigde werd bevestigd - voor hen tot minder inkomsten kan leiden, wel goed verenigbaar is met de voornoemde grondwetsbepaling. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

“De toepassing van de maatregel kan in sommige gevallen tot een licht inkomensverlies leiden, dat echter niet kan worden aangemerkt als een vermindering van beschermingsniveau dat aanzienlijk van aard is. Bovendien geldt de maatregel slechts voor een beperkte tijd tot en met 30 juni 2021 en is zij ingegeven door een reden van algemeen belang, nl. ondersteuning geven aan twee sectoren die als gevolg van de Covid-19 pandemie met een specifieke problematiek worden geconfronteerd (nl. het wegvallen van opdrachten tijdens een half daggedeelte)”.

De door de gemachtigde verstrekte toelichting ten spijt blijft de vraag of het ontworpen systeem niet door de wetgever zelf op een minimale wijze zou moeten worden omkaderd op het vlak van onder meer bewijsvoering in verband met de aangevoerde redenen die tot tijdelijke werkloosheid leiden en de controle op een correcte toepassing van het systeem. Dergelijke minimale omkadering door de wetgever lijkt niet enkel nuttig of zelfs noodzakelijk voor de werkbaarheid van de ontworpen regeling, maar zou tevens van aard zijn om beter tegemoet te komen aan de vereisten die inzake het waarborgen van het beschermingsniveau van de betrokken werknemers voortvloeien uit de aangehaalde grondwetsbepaling. Een onvolkomen toepassing van de ontworpen regeling, zonder degelijke toezichtsbepalingen, dreigt immers het globale beschermingsniveau van de betrokken werknemers aanzienlijk te verminderen, wat uiteraard moet worden voorkomen, hetgeen in de eerste plaats zaak is van de bevoegde wetgever.

² Zie opmerking onder randnummer 5 van dit advies.

³ Zie o.m. GwH 19 maart 2015, nr. 36/2015, overw. B.15.3.

Er wordt daarom het best nagegaan of de ontworpen wetsbepalingen op dit punt geen aanvulling behoeven.

6. De omschrijving van het toepassingsgebied van de ontworpen regeling doet de vraag rijzen of er geen andere, gelijkaardige categorieën werknemers bestaan die eveneens op eenzelfde dag onderscheiden opdrachten kunnen uitvoeren en die evenzeer arbeidsprestaties tegen een uurvergoeding verrichten. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“De twee geviseerde sectoren zijn sectoren die worden gekenmerkt door een opsplitsing van de werkdag in twee opdrachten die elk een halve werkdag beslaan, op een manier die zich in andere sectoren niet voordoet”.

De Raad van State, afdeling Wetgeving, beschikt binnen het hem voor zijn advies toegemeten tijdsbestek niet over de mogelijkheid om na te gaan of er effectief nog andere categorieën werknemers bestaan die zich in een gelijkaardige situatie bevinden als de werknemers die binnen het toepassingsgebied vallen van de ontworpen regeling, bijvoorbeeld werknemers in de huishoudhulp die niet met een arbeidsovereenkomst dienstencheques werken. Indien er dergelijke categorieën werknemers zouden bestaan, zal er uiteraard moeten op worden toegezien dat er in het licht van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel een objectieve en redelijke verantwoording kan worden gegeven voor het verschil in behandeling dat aldus zou worden gemaakt tussen de desbetreffende categorieën.

7. De nieuwe regeling, waarbij een halve dag tijdelijke werkloosheid in combinatie met een halve dag arbeidsprestaties mogelijk is, houdt een afwijking in van de regel dat voor de werkloosheidsuitkering van tijdelijk werklozen een dagbedrag wordt vastgesteld.⁴ Ook bij tijdelijke werkloosheid in het kader van de COVID-19-pandemie werd tot nu toe van een dagbedrag uitgegaan.⁵

De gemachtigde gaf in dit verband de volgende toelichting:

“De mogelijkheid om een halve dag werkloosheidsuitkering toe te kennen aan de werknemers op wie de voorgestelde maatregel wordt toegepast, zal worden geregeld door een K.B. waarvan de tekst momenteel in voorbereiding is en waarvan het ontwerp zal worden voorgelegd aan het Beheerscomité van de RVA. Dit ontwerp van K.B. zal daarna apart aan het advies van de Raad van State worden onderworpen. (...) De betrokken werknemers zullen dus voor die dag recht hebben op een ‘halve dag uitkering’ werkloosheid naast het loon voor de ‘halve’ prestatie. (...) De bedoeling van de maatregel is nl. om in de betrokken sectoren t.e.m. 30 juni 2021 een mechanisme mogelijk te maken van een halve dag werkloosheidsuitkering + een halve dag loonuitbetaling door de werkgever”.

De door de gemachtigde aangehaalde toelichting houdt allicht in dat zich een aanpassing van het koninklijk besluit van 25 november 1991 ‘houdende de

⁴ Artikel 114, § 6, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 ‘houdende de werkloosheidsreglementering’.

⁵ Artikel 5, eerste lid, van het koninklijk besluit van 30 maart 2020 ‘tot aanpassing van de procedures in het kader van tijdelijke werkloosheid omwille van het Covid-19-virus en tot wijziging van artikel 10 van het koninklijk besluit van 6 mei 2019 tot wijziging van de artikelen 27, 51, 52bis, 58, 58/3 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van de artikelen 36sexies, 63bis en 124bis in hetzelfde besluit’.

werkloosheidsreglementering' opdringt opdat de ontworpen regeling in de praktijk toepasbaar zou zijn.

8. Zoals de gemachtigde bevestigde, bestaan er op grond van de huidige arbeidswetgeving geen specifieke regels voor "werknemers die worden tewerkgesteld aan het vervoer van leerlingen van en naar onderwijsinstellingen". In de "Verantwoording" bij het amendement wordt vermeld dat werkgevers worden bedoeld die werknemers tewerkstellen die het vervoer van leerlingen van en naar onderwijsinstellingen "als hoofdtak" hebben. Dit laatste vereiste blijkt niet uit de tekst van de ontworpen bepalingen. De redactie van de ontworpen tekst zou derhalve van dat vereiste melding moeten maken. Daarenboven zal er geen onduidelijkheid mogen bestaan over de precieze draagwijdte van dat vereiste. Daartoe zou een verduidelijking kunnen worden opgenomen in de "Verantwoording" bij het amendement.⁶

ONDERZOEK VAN DE ONTWORPEN ARTIKELEN

Ontworpen artikel 47/2

9. Aan het ontworpen artikel 47/2, eerste lid, ligt naar het zeggen van de gemachtigde de bedoeling ten grondslag om uitsluitend af te wijken van artikel 27, § 1, 2°, van de wet van 3 juli 1978 'betreffende de arbeidsovereenkomsten'. Die bedoeling wordt het best in de ontworpen bepaling tot uitdrukking gebracht door erin te verwijzen naar artikel 27, § 1, 2°, van de wet van 3 juli 1978 in plaats van naar het gehele artikel 27 van de betrokken wet.

Ontworpen artikel 47/3

10. De inwerkingtreding van de regeling die is vervat in het ontworpen hoofdstuk zal moeten worden afgestemd op de inwerkingtreding van het koninklijk besluit dat door de gemachtigde in zijn onder randnummer 7 aangehaalde toelichting wordt in het vooruitzicht gesteld.

Afgezien daarvan dient er op te worden toegezien dat de Nederlandse ("Dit hoofdstuk treedt in werking de dag waarop deze wet in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt...") en de Franse tekst ("Le présent chapitre entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge...") van het ontworpen artikel 47/3 met elkaar overeenstemmen, wat nu niet het geval is.

*

⁶ De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee: "Het vervoer van leerlingen van en naar onderwijsinstellingen slaat op alle vormen van onderwijs en op alle situaties waarbij schoolgaande of studerende personen via leerlingenvervoer van en naar een onderwijsinstelling worden vervoerd. Een klassiek voorbeeld is het vervoer van leerlingen naar en van het zwembad of het vervoer van leerlingen op halve daguitstap. In principe zijn de studenten van het hoger onderwijs hiervan niet uitgesloten, voor zover zich in die context een dergelijke situatie voordoet".

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée dans la demande d'avis comme suit :

« De actuele gezondheidscrisis als gevolg van het coronavirus COVID-19 maakt het noodzakelijk voor de regering om onverwijld de nodige maatregelen te nemen die van aard kunnen zijn om de sectoren die bijzonder getroffen worden door de COVID-19 pandemie zo goed mogelijk te ondersteunen.

De sector van de dienstencheques en die van het schoolvervoer zijn sectoren waarin de werkdag van de werknemers is opgesplitst in opdrachten die per dagdeel bij of voor onderscheiden klanten worden uitgevoerd. Als gevolg van de COVID-19 pandemie komt het in die sectoren dikwijls voor dat een klant tijdens de dag zelf de opdracht afbelt omwille van een COVID-19 gerelateerde reden, waardoor het voor de werkgever onmogelijk is om op die dag nog in een vervangwerk te voorzien.

Ter ondersteuning van deze sectoren maakt het ter advies voorgelegde amendement het daarom mogelijk om in die sectoren een beroep te doen op tijdelijke werkloosheid in halve dagen tot en met 30 juni 2021 ».

*

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ¹ et de l'accomplissement des formalités prescrites.

PORTÉE DE L'AMENDEMENT

3. L'amendement n° 1 a pour objet d'insérer un chapitre 6, nouveau, « Dispense de l'obligation de payer une demi-journée de salaire journalier garanti afin de permettre le chômage temporaire pour une demi-journée », au titre 5, « Diverses mesures sur le plan du droit du travail », du projet de loi 'portant des mesures de soutien temporaires en raison de la pandémie du COVID-19' sur lequel le Conseil d'État, section de législation, a donné, le 5 mars 2021, l'avis 68.929/1/3.

Le chapitre 6 en projet instaure un régime spécifique applicable aux travailleurs occupés dans les liens d'un contrat de travail titres-services auquel fait référence l'article 7bis de la loi du 20 juillet 2001 'visant à favoriser le développement de services et d'emplois de proximité' et aux travailleurs chargés du transport des élèves à destination et en provenance des établissements d'enseignement (article 47/1 en projet).

Pour ces catégories de travailleurs, il est dérogé au droit à la rémunération prévu à l'article 27 de la loi du 3 juillet 1978 'relative aux contrats de travail' si des heures de travail à concurrence d'une demi-journée de travail sont annulées pour une raison imprévisible et

¹ S'agissant d'un amendement à un projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité avec les normes supérieures.

indépendante de la volonté de l'employeur en conséquence directe de la pandémie de COVID-19. Pour autant que le travailleur ait droit au chômage temporaire, l'employeur n'est pas tenu de payer une rémunération au travailleur dans cette situation (article 47/2 en projet).

Il est prévu que le chapitre 6 en projet entre en vigueur « le jour de sa publication au *Moniteur belge* » et qu'il cesse d'être en vigueur le 30 juin 2021 (article 47/3 en projet).

FORMALITÉS

4. L'application du dispositif en projet impliquera dans la pratique le traitement de données à caractère personnel. La question a été posée au délégué de savoir si l'Autorité de protection des données a été consultée à ce propos. Le délégué a répondu à cette question en ces termes :

« Het mechanisme waarmee een halve dag tijdelijke werkloosheid kan worden aangevraagd wordt niet geregeld door de voorgelegde wettekst. Dit zal geregeld worden in het ontwerp van K.B. dat momenteel nog in voorbereiding is en dat nog zal worden voorgelegd aan het advies van de Raad van State.

Niettemin kan er nu reeds op worden gewezen dat de Covid-19 gerelateerde reden, die leidt tot het wegvallen van een opdracht a rato van een halve dag, niet noodzakelijk van medische aard hoeft te zijn.

De opdracht kan immers wegvallen omwille van de Covid-19 pandemie zonder dat daar noodzakelijk een medische toestand aan ten grondslag ligt, bv.:

- in het kader van dienstenchequewerk: het feit dat in het huishouden van de klant alle leden van het gezin op verplicht telewerk of afstandsonderwijs zijn geplaatst, waardoor bij het uitvoeren van de opdracht te veel personen zich in dezelfde ruimte zouden bevinden en de klant zich genoodzaakt voelt om daardoor de opdracht af te gelasten;

- in het kader van het leerlingenvervoer: het feit dat een door de overheid opgelegde maatregel om de verspreiding van het virus te voorkomen leidt tot de tijdelijke sluiting van een school of een klas.

- in het kader van het leerlingenvervoer: het feit dat een door de overheid opgelegde maatregel leidt tot de afgelasting van een halve daguitstap omdat de te bezoeken faciliteit (bv. een zwembad) wordt gesloten om de verspreiding van het virus te voorkomen ».

Même si l'amendement soumis pour avis ne règle pas le traitement de données à caractère personnel proprement dit, force est de constater que, dans la pratique, le dispositif en projet donnera sans doute bien lieu à un tel traitement de données, parce que ce dernier résulte logiquement du dispositif en projet et sera nécessaire pour en assurer une application efficace. Si le chapitre en projet n'est pas complété par des éléments concernant le traitement de données à caractère personnel², il s'agira de soumettre certainement le projet d'arrêté royal relatif au chômage temporaire, sur lequel se fondent les explications fournies par le délégué, à l'avis de l'Autorité de protection des données.

² Voir les observations formulées au point 5 du présent avis.

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

5. Il résulte de l'article 23, alinéa 3, 1°, de la Constitution que la loi doit notamment garantir « le droit à des conditions de travail et à une rémunération équitables ». Il en résulte pour le législateur une obligation de *standstill* signifiant qu'il ne peut pas réduire de manière sensible le niveau de protection qu'offre la législation applicable sans qu'existent pour ce faire des motifs liés à l'intérêt général ³.

Il a été demandé au délégué si le dispositif en projet, qui prévoit pour les catégories concernées de travailleurs une dérogation au droit à la rémunération et - ainsi que l'a confirmé le délégué - peut entraîner pour eux une diminution des revenus, est bien compatible avec la disposition constitutionnelle précitée. À ce propos, le délégué a déclaré ce qui suit :

« De toepassing van de maatregel kan in sommige gevallen tot een licht inkomensverlies leiden, dat echter niet kan worden aangemerkt als een vermindering van beschermingsniveau dat aanzienlijk van aard is. Bovendien geldt de maatregel slechts voor een beperkte tijd tot en met 30 juni 2021 en is zij ingegeven door een reden van algemeen belang, nl. ondersteuning geven aan twee sectoren die als gevolg van de Covid-19 pandemie met een specifieke problematiek worden geconfronteerd (nl. het wegvallen van opdrachten tijdens een half daggedeelte) ».

Nonobstant les explications fournies par le délégué, la question reste de savoir si le législateur ne devrait pas encadrer lui-même le système en projet d'une manière minimale en ce qui concerne, notamment, l'administration de la preuve pour les motifs invoqués qui sont à l'origine du chômage temporaire et le contrôle de l'application correcte du système. Un tel encadrement minimal par le législateur paraît non seulement utile ou même nécessaire pour l'applicabilité du régime en projet, mais il permettrait également de mieux répondre aux exigences résultant de la disposition constitutionnelle citée en matière de garantie du niveau de protection des travailleurs concernés. Une application imparfaite du régime en projet, sans dispositions adéquates en matière de contrôle, risque en effet de réduire considérablement le niveau global de protection des travailleurs concernés, ce qu'il convient bien évidemment d'éviter, cette tâche revenant tout d'abord au législateur compétent. Mieux vaudrait dès lors vérifier s'il ne faudrait pas compléter les dispositions législatives en projet sur ce point.

6. La définition du champ d'application du régime en projet soulève la question de savoir s'il n'existe pas d'autres catégories analogues de travailleurs qui peuvent également effectuer des prestations distinctes le même jour et qui exécutent aussi des prestations de travail pour une rémunération horaire. Le délégué a répondu à cette question en ces termes :

« De twee geviseerde sectoren zijn sectoren die worden gekenmerkt door een opsplitsing van de werkdag in twee opdrachten die elk een halve werkdag beslaan, op een manier die zich in andere sectoren niet voordoet ».

Dans le délai qui lui est imparti pour rendre son avis, le Conseil d'État, section de législation, n'a pas la possibilité de vérifier s'il existe effectivement d'autres catégories de travailleurs se trouvant dans une situation similaire à celle des travailleurs qui entrent dans le

³ Voir, notamment, Cour constitutionnelle, 19 mars 2015, n° 36/2015, cons. B.15.3.

champ d'application du dispositif en projet, par exemple les travailleurs du secteur de l'aide ménagère qui ne sont pas occupés dans les liens d'un contrat de travail titres-services. Dans l'hypothèse où de telles catégories de travailleurs existeraient, on veillera bien évidemment à ce que la différence de traitement qui serait ainsi faite entre les catégories concernées puisse se justifier de manière objective et raisonnable au regard du principe d'égalité consacré par la Constitution.

7. Le nouveau régime, qui permet de combiner une demi-journée de chômage temporaire avec une demi-journée de prestations de travail, déroge à la règle selon laquelle un montant journalier est fixé pour l'allocation de chômage des chômeurs temporaires⁴. Jusqu'à présent, on s'est également basé sur un montant journalier en cas de chômage temporaire dans le cadre de la pandémie de COVID-19⁵.

À ce propos, le délégué a donné les éclaircissements suivants :

« De mogelijkheid om een halve dag werkloosheidsuitkering toe te kennen aan de werknemers op wie de voorgestelde maatregel wordt toegepast, zal worden geregeld door een K.B. waarvan de tekst momenteel in voorbereiding is en waarvan het ontwerp zal worden voorgelegd aan het Beheerscomité van de RVA. Dit ontwerp van K.B. zal daarna apart aan het advies van de Raad van State worden onderworpen. (...) De betrokken werknemers zullen dus voor die dag recht hebben op een 'halve dag uitkering' werkloosheid naast het loon voor de 'halve' prestatie. (...) De bedoeling van de maatregel is nl. om in de betrokken sectoren t.e.m. 30 juni 2021 een mechanisme mogelijk te maken van een halve dag werkloosheidsuitkering + een halve dag loonuitbetaling door de werkgever ».

Les explications fournies par le délégué impliquent sans doute qu'une adaptation de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 'portant réglementation du chômage' s'impose pour que le régime en projet puisse être appliqué dans la pratique.

8. Comme le délégué l'a confirmé, la législation actuelle du travail ne contient pas de règles spécifiques pour les « travailleurs occupés au transport des élèves vers et depuis les établissements d'enseignement ». Il est précisé dans la « Justification » de l'amendement qu'il s'agit des employeurs qui occupent des travailleurs qui ont « comme tâche principale » le transport des élèves vers et depuis des établissements d'enseignement. Cette dernière exigence ne ressort pas du texte des dispositions en projet. Dès lors, il faudrait en faire mention dans le texte en projet. En outre, il ne devrait subsister aucune équivoque concernant la portée de cette exigence. Pour ce faire, des précisions pourraient être apportées dans la « Justification » de l'amendement⁶.

⁴ Article 114, § 6, de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 'portant réglementation du chômage'.

⁵ Article 5, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 30 mars 2020 'visant à adapter les procédures dans le cadre du chômage temporaire dû au virus Covid-19 et à modifier l'article 10 de l'arrêté royal du 6 mai 2019 modifiant les articles 27, 51, 52bis, 58, 58/3 et 63 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage et insérant les articles 36sexies, 63bis et 124bis dans le même arrêté'.

⁶ À ce propos, le délégué a communiqué ce qui suit : « Het vervoer van leerlingen van en naar onderwijsinstellingen slaat op alle vormen van onderwijs en op alle situaties waarbij schoolgaande of studerende personen via leerlingenvervoer van en naar een onderwijsinstelling worden vervoerd. Een klassiek voorbeeld is het vervoer van

EXAMEN DES ARTICLES EN PROJETArticle 47/2 en projet

9. Selon le délégué, l'intention qui préside à l'article 47/2, alinéa 1er, en projet, est de déroger exclusivement à l'article 27, § 1er, 2°, de la loi du 3 juillet 1978 'relative aux contrats de travail'. Mieux vaudrait traduire cette intention dans la disposition en projet, en y faisant référence à l'article 27, § 1er, 2°, de la loi du 3 juillet 1978 plutôt qu'à l'article 27 de cette loi dans son entier.

Article 47/3 en projet

10. L'entrée en vigueur du régime contenu dans le chapitre en projet devra être alignée sur celle de l'arrêté royal envisagé par le délégué dans ses explications reproduites au point 7.

En tout état de cause, on veillera à ce que le texte néerlandais (« Dit hoofdstuk treedt in werking de dag waarop deze wet in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt ... ») et le texte français (« Le présent chapitre entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge ... ») de l'article 47/3 en projet concordent, ce qui n'est pas le cas actuellement.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME